

Strategija vključevanja študentov z manj priložnostmi v okviru Erasmus+ programa

1. Temeljna določila

Visoka šola NOA (v nadaljevanju: NOA) si prizadeva ustvariti skupnost, kjer se vsi študenti, zaposleni in drugi deležniki počutijo kot enakovredni sestavni del NOA. Vizija je soustvarjati raznoliko in vključujočo akademsko kulturo, kjer lahko vsak posameznik prispeva k uspehu, znanju in rasti. Želimo doseči vključevanje tistih, ki se soočajo s težavami glede dostopnosti ali imajo manj priložnosti na področju izobraževanja in usposabljanja.

Naša strategija temelji na načelih enakosti, raznolikosti in vključevanja, ki krepijo našo akademsko, intelektualno in družbeno kulturo. Z željo po vključujočem pristopu in odstranjevanju ovir smo oblikovali to strategijo, ki bo omogočila ustrezne mehanizme za omejevanje ali odstranjevanje teh ovir v okviru Erasmus+ mobilnosti. Naš cilj je zagotoviti pravične in enake možnosti dostopa do programa Erasmus+ za vse študente, ki jih zanima sodelovanje.

NOA bo poskrbela, da bosta vključevanje in raznolikost prioriteta na vseh stopnjah izvajanja programa Erasmus+, vključno s promocijo, strokovno podporo, nepristransko presojo ob izboru kandidatov ter razširjanjem in uporabo rezultatov projekta v namen diseminacije primerov dobrih praks. Prav tako bomo omogočili pravičen in pregleden izbor udeležencev/-k ter vzpostavili ozaveščanje in informiranje, da bodo vse informacije o programu Erasmus+ jasno dostopne in razumljive za vse.

Vse kandidate, ki sodijo v kategorijo oseb z manj priložnostmi bomo obvestili o možnosti dodatnega financiranja oz. dodatka za študente z manj priložnostmi v znesku 250€.

2. Opredelitev oseb z manj priložnostmi

Študente z manj priložnostmi definiramo kot tiste, ki se soočajo s težavami glede dostopnosti ali imajo manj priložnosti na področju izobraževanja in usposabljanja skladno s Strategijo vključevanja in raznolikosti v okviru programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote¹. Ena izmed prioriteta Erasmus+ programa 2021–2027 je namreč ravno inkluzija oz. vključevanje, kar razumemo kot prizadevanja za večanje dostopnosti programa, za čim večjo in raznoliko udeležbo ter spodbujanje enakih možnosti za udeležence z manj priložnostmi.

Kot novi zasebni visokošolski zavod, ki izvaja izredni študij, kjer je večina študentov redno zaposlenih, se v sklopu Erasmus+ programa prednostno osredotočamo ravno na to populacijo, saj predstavlja največji delež oseb z manj priložnostmi.

2.1 Osebe z manj priložnostmi po Strategiji vključevanja in raznolikosti v okviru Erasmus+ in Evropske

¹ EVROPSKA KOMISIJA. *Generalni direktorat za izobraževanje, mladino, šport in kulturo Evropska komisija. 2021. Strategija vključevanja in raznolikosti v okviru programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote- Smernice za izvajanje.* B-1049 Bruselj.

solidarnostne enote

Skladno s Strategijo vključevanja in raznolikosti v okviru programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote, se študente z manj priložnostmi opredeli v naslednjih 8 (viii) ciljnih skupin:

i. Posebne potrebe

Posebne potrebe vključujejo telesne, duševne, intelektualne ali senzorične primanjkljaje, ki lahko v povezavi z različnimi preprekami posameznika/-co ovirajo, da bi v enakih pogojih kot drugi celovito in učinkovito sodeloval/-a v družbi.

ii. Zdravstvene težave

Ovire so lahko posledica zdravstvenih težav, vključno s hudimi oz. kroničnimi boleznimi ali kakršnimikoli drugimi telesnimi ali duševnimi stanji, ki preprečujejo sodelovanje v programih.

iii. Ovire, povezane s sistemi izobraževanja in usposabljanja

Posamezniki, ki se iz različnih razlogov spopadajo s težavami v sistemih izobraževanja in usposabljanja, posamezniki/-ce, ki so zgodaj izstopili iz sistemov izobraževanja in usposabljanja, NEETS (posamezniki/-ce, ki niso vključeni v izobraževanje, zaposlovanje ali usposabljanje) in nizko kvalificirani odrasli se lahko soočajo z različnimi ovirami. Čeprav imajo lahko pomembno vlogo tudi drugi dejavniki, so težave z izobraževanjem, ki so sicer lahko povezane tudi z osebnimi okoliščinami, večinoma posledica izobraževalnih sistemov, ki ustvarjajo strukturne ovire ali ne upoštevajo v celoti posebnih potreb posameznika/-ce. Ti se lahko srečujejo z ovirami tudi, ko struktura učnih načrtov otežuje sodelovanje pri učenju ali usposabljanju v tujini v okviru študija.

iv. Kulturne razlike

Posamezniki/-ce iz različnih okolij lahko dojemajo kulturne razlike kot ovire, vendar te negativno vplivajo zlasti na tiste z manj priložnostmi. Takšne razlike lahko predstavljajo velike ovire za učenje na splošno, zlasti za posameznike/-ce z migrantskim ali begunskim ozadjem, predvsem pa za na novo prispele migrante/-ke, pripadnike/-ce nacionalne ali etnične manjšine, uporabnike/-ce znakovnega jezika, posameznike/-ce s težavami pri jezikovnem prilagajanju in kulturnem vključevanju itn. Izpostavljenost tujim jezikom in kulturnim razlikam pri sodelovanju v kakršnih koli aktivnostih programa lahko odvrne posameznike/-ce in na nek način omeji prednosti njihovega sodelovanja. Takšne kulturne razlike lahko potencialnim udeležencem/-kam celo preprečijo, da bi zaprosili za podporo prek programov, in tako v celoti predstavljajo vstopno oviro.

v. Družbene ovire

Težave s prilagajanjem v družbi, kot so omejene socialne kompetence, asocialna ali visoko tvegana vedenja, (nekdanji/-e) storilci/-ke kaznivih dejanj, (nekdanji/-e) uporabniki/-ce drog ali alkohola ali socialna marginalizacija, lahko predstavljajo oviro. Druge socialne ovire lahko izvirajo iz družinskih okoliščin, na primer če je posameznik/-ca prvi/-a v družini z dostopom do izobraževanja na visokošolski ravni ali je starš (zlasti samohranilec/samohranilka), skrbnik/-ca, rejnik/-ica ali sirota oziroma oseba, ki je živela ali živi v institucionalni oskrbi.

vi. Ekonomske ovire

Oviro lahko predstavljajo ekonomska prikrajšanost, kot so nizek življenjski standard, nizek

dohodek, in osebe, ki morajo ob izobraževanju delati za preživetje, so odvisne od sistema socialnega varstva, so dolgotrajno brezposelne, živijo v negotovih razmerah ali revščini, so brezdomci/-ke, v dolgovih ali imajo finančne težave itn. Druge težave lahko izvirajo iz omejene prenosljivosti storitev (zlasti podpore posameznikom/-cam z manj priložnostmi), ki morajo biti »mobilne« skupaj z udeleženci/-kami, ko se odpravijo v bolj oddaljene kraje ali celo v tujino.

vii. Ovire, povezane z diskriminacijo

Ovire se lahko pojavijo zaradi diskriminacije, povezane s spolom (spolna identiteta, izražanje spola itn.), starostjo, etnično pripadnostjo, religijo, prepričanjem, spolno usmerjenostjo, invalidnostjo ali presečnimi dejavniki (kombinacija ene ali več omenjenih diskriminatornih ovir).

viii. Geografske ovire

Geografska ovira je lahko življenje v oddaljenih ali podeželskih območjih, na majhnih otokih ali v obrobnih/najbolj oddaljenih regijah, v predmestjih, v območjih z manj storitvami (omejen javni prevoz, slaba infrastruktura) ali manj razvitih območjih v tretjih državah itn

2.2 Kriterij za dokazovanje statusa osebe z manj priložnostmi po Strategiji vključevanja in raznolikosti v okviru Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote

Za dokazovanje točke (i.) – Posebne potrebe: Veljaven status študenta s posebnimi potrebami.

Za dokazovanje točke (ii.) – Zdravstvene težave: Mnenje zdravnika ali zdravniško potrdilo z opisom in trajanjem bolezni, ki ne sme biti starejše od treh mesecev.

Za dokazovanje točke (iii.) – Kulturne razlike: Dokazilo, da udeležencu Slovenija nudi mednarodno zaščito ali da je pripadnik nacionalne ali etnične manjšine, uporabnik znakovnega jezika, s težavami pri jezikovnem prilagajanju in kulturni vključenosti, ali dokazilo o stalnem prebivališču v drugi državi.

Za dokazovanje točke (iv.) - Ovire, povezane z diskriminacijo: Dokazilo s strani pristojne institucije o diskriminaciji.

Za dokazovanje točke (v.) - Ekonomske ovire: Odločba Centra za socialno delo (CSD) o denarni socialni pomoči.

Za dokazovanje točke (vi.) – Družbene ovire: Dokazilo, da je udeleženec starš skrbnik, rejnik ali sirota oz. oseba, ki je živel ali živi v institucionalni oskrbi; dokazilo, da udeleženec izhaja iz enostarševske družine (do dopolnjenega 26. leta starosti) s strani Centra za socialno delo (CSD).

Za dokazovanje točke (vii.) - Ovire, povezane s sistemi izobraževanja in usposabljanja: Veljaven status študenta s posebnimi potrebami.

Za dokazovanje točke (viii.) - Geografske ovire: Dokazila o javnem prevozu in infrastrukturi, Dokazilo o specifičnih geografskih ovirah v obliki pisne izjave.

2.3 Osebe z manj priložnostmi po merilih NOA

NOA je prepoznala, da zaposleni študentje predstavljajo skupino, ki se sooča s specifičnimi izzivi in omejitvami, ki lahko vplivajo na njihovo možnost sodelovanja v programih, kot je Erasmus+. Zavedajoč se potrebe po posebnem pristopu, ki bo ustrezal njihovim okoliščinam, je NOA določila, da se zaposleni študentje obravnavajo kot osebe z manj priložnostmi po merilih šole. V nadaljevanju so opisani določeni pogoji in kriteriji, na podlagi katerih se ta oznaka uporablja, s ciljem omogočanja pravičnega dostopa do izobraževalnih priložnosti za vse študente NOA.

i. Časovne omejitve: Zaposleni študenti lahko doživljajo časovne omejitve zaradi svojih rednih zaposlitev, kar otežuje sodelovanje v programu mobilnosti. Delovni urniki in obveznosti v službi lahko predstavljajo izziv pri usklajevanju z mednarodno mobilnostjo, ki zahteva določen čas izven delovnega mesta.

ii. Finančne omejitve: Zaposleni študenti morda težje finančno pokrijejo stroške, povezane z mednarodno mobilnostjo. Čeprav Erasmus+ program zagotavlja sredstva za študente, so lahko dodatni stroški, kot so potovanja, nastanitve in življenjski stroški v tujini, za zaposlene študente večji izziv.

iii. Omejen dostop do izobraževanja: Zaposleni študenti, ki so se že vključili v delovno okolje, morda nimajo enakega dostopa do izobraževalnih priložnosti, kot bi jih imeli študenti, ki se še niso zaposlili. Mobilnost v tujini zahteva odmik od redne zaposlitve, kar ni vedno mogoče.

iv. Omejena prožnost pri delu: Zaposleni študenti se lahko soočajo s pomanjkanjem prožnosti pri svojem delovnem mestu, kar lahko otežuje pridobivanje dovoljenj za daljše odsotnosti zaradi mednarodne mobilnosti.

v. Izzivi usklajevanja poklicnega in študijskega življenja: Zaposleni študenti lahko doživljajo izzive pri usklajevanju poklicnega in študijskega življenja, kar vključuje tudi morebitne ovire pri sodelovanju v mednarodnih izkušnjah, ki zahtevajo določen časovni angažma.

2.4 Kriterij za dokazovanje statusa osebe z manj priložnostmi po merilih NOA

Za pridobitev statusa osebe z manj priložnostmi v okviru NOA je potrebno predložiti ustrezna dokazila. Kriterij za dokazovanje tega statusa vključuje predložitev potrdila s strani delodajalca ali izpisa iz Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), ki ga NOA pridobi avtonomno. Potrdilo delodajalca mora jasno izkazovati zaposlitev študenta. Na podlagi pridobljenih dokumentov bo NOA presojala pravično in ustrezno obravnavo posameznika kot osebe z manj priložnostmi v skladu z določenimi merili.